

Sự khách quan trong kịch bản báo chí

Ảnh chụp bởi Louis Vest được công bố theo Creative Commons

Tại sao sự khách quan trong báo chí lại quan trọng

Trong mô đun “sự công bằng trong báo chí” chúng ta thảo luận hai yếu tố đặc biệt để sản xuất ra các tác phẩm mạnh mẽ và đáng tin. Đó là không thiên vị và khách quan.

Trong mô đun này, chúng ta xem xét về sự khách quan. Nó có nghĩa là không gây ảnh hưởng lên câu chuyện bằng những quan điểm và cảm nhận cá nhân của chúng ta. Đối nghịch với sự khách quan là chủ quan. Nó đồng nghĩa với việc lồng một quan điểm cụ thể nào đó về một vấn đề và tô vẽ tác phẩm của chúng ta theo quan điểm đó.

Tin tức là trình bày những thông tin đã được kiểm chứng, dẫn nguồn. Sau đó, chúng ta bổ sung những bối cảnh và phân tích để khán giả có thể đánh giá giá trị của nó. Nhưng chúng ta không bao giờ được thêm ý kiến cá nhân.

Như đã nói nhiều lần, trong seri mô đun này, công việc phóng viên của chúng ta là thông tin cho tranh luận công chúng để khán giả có thể đưa ra những lựa chọn có giáo dục.

Điều này có nghĩa rằng chúng ta cần loại bỏ bất kể những quan điểm cá nhân nào trong khi xây dựng bài hay viết kịch bản để cho phép khán giả có quyền được tự rút ra những kết luận của riêng họ mà không bị chi phối bởi những suy nghĩ chúng ta tiêm vào bài.

Như vậy có nghĩa chúng ta phải:

- Gạt những cảm nhận, sự ưa thích hay không đồng tình cá nhân sang bên.
- Phản ánh nhiều quan điểm kể cả khi chúng ta không đồng tình với một số trong đó.
- Khai thác những quan điểm xung đột, kể cả khi những quan điểm đó gây phẫn nộ với quan niệm đúng, sai của bạn.
- Đảm bảo rằng không có quan điểm liên quan nào bị bỏ qua.
- Cố tránh dùng các trạng từ và tính từ - những từ ngữ mô tả sự vật hay sự việc.

Quan điểm và sự thật

Chúng ta cũng cần đảm bảo rằng quan điểm được phân biệt một cách rõ ràng so với thực tế.

Khi chúng ta tổng hợp một bài, chúng ta thu thập bằng chứng và ý kiến. Sau đó chúng ta kiểm tra các bằng chứng để củng cố thông tin. Đôi khi các ý kiến sẽ hỗ trợ cho những thông tin này nhưng đôi khi chúng lại thách thức chính những thông tin này.

Chúng ta không bao giờ được chọn những thông tin chúng ta sử dụng dựa trên những đánh giá chủ quan của chúng ta về tầm quan trọng của chúng đối với câu chuyện.

Khi chúng ta thu thập những tài liệu như vậy, chúng ta có thể sẽ thấy mình đưa một vài quan điểm chúng ta thấy khách quan. Chúng ta thậm chí có thể nghĩ người đó sai.

Kịch bản khách quan

Hãy tưởng tượng bạn là một phóng viên cho một đài truyền hình hay một tờ báo ở một hành phố cảng công nghiệp lớn.

Một công ty công-ten-nơ tại cảng nói muốn giới thiệu công nghệ mới nhằm giảm chi phí và cải thiện năng suất. Kết quả là 2000 trong số 5000 công nhân viên bị nghỉ việc.

Bạn xuất thân từ một gia đình lao động sống ở gần cảng. Rất nhiều họ hàng của bạn làm việc tại cảng. Một số người gần gũi nhất với bạn sẽ mất việc. Anh trai bạn là một lãnh đạo công đoàn cấp cao và dính dáng rất sâu trong chiến dịch đấu tranh lại đợt cắt giảm nhân viên.

Nói chuyện với các thành viên gia đình, bạn biết rằng họ đang bị yêu cầu làm việc nhiều hơn và thù lao thấp đi và hợp đồng làm việc ngắn hạn. Bạn rất giận. Bạn muốn đảm bảo rằng tất cả các thông tin phải được đưa. Bạn cũng muốn ngăn chặn công ty không áp dụng những thay đổi. Các cuộc đình công được kêu gọi và tình hình trở nên căng thẳng. Vì bạn gần gũi với những người liên quan đến tình hình bạn có được những cuộc phỏng vấn đặc quyền với các vị lãnh đạo công đoàn. Họ nói họ hy vọng bạn sẽ nhấn mạnh công cuộc của họ. Đó là tài liệu rất xúc động.

Bạn tiếp cận công ty để phỏng vấn nhưng vị giám đốc điều hành không thể liên lạc được và cũng không trả lời điện thoại của bạn. Sau này, bộ phận quan hệ công chúng của công ty đưa ra một thông cáo ngắn gửi bằng email nói các công nhân đình công ở cảng gây rối và đang cố phá hoại công ty.

Công việc của bạn là tường thuật về câu chuyện một cách khách quan nhưng rất khó. Vì bạn rất tò mò về tình hình, bạn có các cuộc phỏng vấn với công nhân cảng rất mạnh mẽ, có nhiều biểu đồ, và những sắc thái biểu lộ tình cảm hơn nhiều so với công bố vắn vẹn một dòng từ công ty.

Bạn nên làm gì?

Gần gũi với tình hình có nghĩa là sẽ khó nhưng không phải là không thể đưa tin một cách khách quan và vô tư. Bạn nên nói chuyện với cấp trên và thảo luận tình hình và phải thật trung thực về những mối liên quan đến các công nhân cảng.

Bạn có một số tài liệu rất mạnh mẽ nhưng có thể nó được chuyển cho bạn vì bạn gần gũi với những người liên quan và họ nghĩ bạn ở ‘phe của họ’ và rằng bạn sẽ giúp nói lên câu chuyện của phe họ.

Có vẻ như bạn sẽ không thể đưa tin về tình hình một cách khách quan. Bạn chắc chắn sẽ phải tránh bất kể một từ ngữ mô tả cảm xúc nào. Các tính từ sẽ cần phải tránh.

Lý tưởng mà nói, bạn nên chuyển đề tài sang cho một phóng viên khác, người có thể nhìn nhận vấn đề một cách bớt cảm tính và có quan điểm chuyên nghiệp hơn về tình hình. Nếu điều đó không khả thi, bạn có thể sẽ phải tự thực hiện bài đó nhưng bạn sẽ cần đánh giá lại các tài liệu và phải nói rõ toàn bộ những lợi ích.

Bạn có thể nghĩ tình huống đối với các công nhân cảng là bi kịch và độc ác nhưng bạn không thể nói vậy. Bạn có thể nghĩ rằng các ông chủ thật nhẫn tâm và vô tình nhưng bạn không được phản ánh những cảm nhận đó trong bài báo của bạn.

Bạn có thể muốn bài của mình thể hiện “sự thật” của tình hình từ một quan điểm xúc động của một người mà những người thân của họ đang bị tổn hại nhưng đó sẽ là một quan điểm chủ quan và làm như vậy sẽ thao túng tác phẩm báo chí của bạn để đạt được một kết quả.

Việc của bạn không phải là kiểm soát quan điểm mà là thông tin cho các cuộc tranh luận rộng rãi để khán giả có thể đưa ra các lựa chọn có giáo dục. Bạn phải công bằng với tất cả các bên và gác lại cảm giác cá nhân.

Sự khách quan và không thiên vị thường liên quan chặt chẽ với nhau cũng giống như giữa chủ quan và thiên vị. Khó khăn là nhận biết được những nguy cơ và tránh được điều đó.

Bản quyền:

Nội dung và hình ảnh là của Media Helping Media (<http://www.mediahelpingmedia.org>) và được công bố theo Creative Commons BY-NC 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Hình ảnh các cầu tàu chụp bởi Louis Vest và được công bố theo Creative Commons.